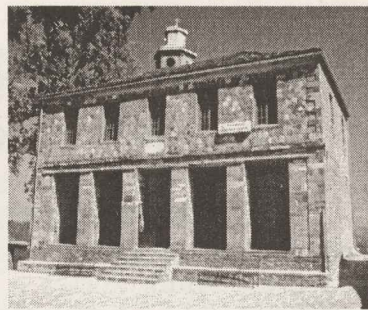

Ε.Η.Μ.
Παρασκευοπούλου 4
45444 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΩΝ

Τεύχος 94 Μάρτιος - Απρίλιος 2000

Υπεύθυνος έκδοσης: Δημήτριος Παπαχιαννόπουλος Τ.Θ. 26, 450 02 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 0651-39176

Ολιγάνθρωπα χωριά του Ζαγορίου

Από ανέκαθεν και επί αιώνες έφευγαν και ταξίδευαν οι πρόγονοί μας ζαγορίσιοι. Όμως γύριζαν και επέστρεφαν κατά πλειοψηφία στα χωριά τους (έχοντας χρήματα πολλά...) για να βοηθήσουν τους απογόνους τους και ν' αφήσουν το σώμα τους στην ιδιαίτερη πατρίδα τους, που 'ταν σχεδόν μακράν των Τούρκων.

Όλα αυτά βέβαια συνέβαιναν μέχρι το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και τον ανταρτοπόλεμο. Όμως μετά τη λήξη του εμφυλίου, το 50% κατά μέσον όρο των ζαγορίσιων δεν επέστρεψε στο χωριό τους, αλλά (αφού είχε βρει εργασία και απασχόληση) έμεινε στα Γιάννινα και στην Αθήνα, γιατί έβλεπαν ότι άλλαξαν πλέον οι συνθήκες ζωής και δεν είχαν ισχύαν αυτά, που εφάρμοζαν και υλοποιούσαν ως το 1940. Το Βουκουρέστι είχε αποκλειστεί, είχε φτωχύνει και απομακρυνθεί. Η Σμύρνη είχε χαθεί από το 1922 και άλλες χώρες που πήγαιναν και πρόκοβαν οι πρόγονοί μας είχαν απομονωθεί ή σοβαρά μειωθεί.

Βέβαια καθ' όλη την περίοδο αυτή, στην πλειοψηφία των χωριών μας (όπως στο Δίκорφο π.χ.) ερχόταν από τον Μάιο κάθε χρόνο ως τον Οκτώβριο οι κτηνοτρόφοι απ' τη Θεσπρωτία κυρίως και την Πρέβεζα, χωρίς να είναι βέβαια Δημότες των χωριών μας, αλλά ετεροδημότες, εργαζόμενοι αυτοβούλως επί ένα εξάμηνο περίπου, ως κτηνοτρόφοι και μόνο, μη έχοντας οπωσδήποτε καμιά σχέση με την παράδοση και την ιστορία του Ζαγορίου, ζώντας απομονωμένοι στα βουνά και βοσκώντας νυχθημερόν τα πρόβατά τους.

Σήμερα κι αυτό το γεγονός εξέλιπε και σχεδόν δεν λειτουργεί πια, μια κι αυτοί κατά πλειοψηφία αστικοποιήθηκαν.

Το μέγα πρόβλημα λοιπόν της ολιγανθρωπιάς του Ζαγορίου και της συνεχιζόμενης μείωσής του πληθυσμιακά, άρχισε το 1940 και το 1950.

* * *

Όμως η αστικοποίηση γενικά του πληθυσμού της χώρας μας άρχισε το 1960, σε μεγάλο βαθμό και κυρίως στις ορεινές και μη παραγωγικές (γεωργικά και κτηνοτροφικά) περιοχές της.

Η συνήθεια κατά τις επόμενες δεκαετίες (μέχρι και σήμερα...) ήταν και είναι τα παιδιά να τελειώνουν το Δημοτικό και τον άλλο χρόνο (για να φοιτήσουν στο Γυμνάσιο) να φεύγουν απ' το χωριό τους. Αυτό βέβαια γινόταν και γίνεται, γιατί ο πατέρας έβρισκε και βρίσκει δουλειά στην πόλη και δεν βρίσκει άλλη λύση στο χωριό.

Έτσι τα σχολεία των χωριών μας έκλεισαν, ή μειώθηκαν, ή εξαφανίστηκαν, κάτι που επί τουρκοκρατίας γινόταν το αντίθετο, όπως όλοι γνωρίζουμε.

Ύστερα απ' τα παραπάνω, που είδαμε περιληπτικά, ας μη μας

ανησυχούν κι ας μη μας εξεγείρουν αυτά, που συμβαίνουν σήμερα στην πλειοψηφία των χωριών μας, δηλαδή στο ένα να μένουν τρεις γέροντες χειμερινά, στο άλλο δέκα και στ' άλλο δέκα-τρεις. Γιατί μόνιμη επιστροφή και διαρκής εγκατάσταση επί δώδεκα μήνες στο Ζαγόρι είναι κάτι δύσκολο για τη γενιά μας και την εποχή μας. Όλα εξελίσσονται κι όλα αλλάζουν πολλές φορές σ' αυτή τη ζωή.

Ο μόνος τρόπος, που μπορεί να κρατηθεί και ν' αναπτυχθεί σήμερα το Ζαγόρι είναι ένας και μόνον: ο τουρισμός. Η αύξηση του τουρισμού, η προβολή της ιδιαίτερης πατρίδας μας πανελληνίως και η αξιοποίηση κάθε ομορφιάς της, αυτά και μόνον είναι ικανά να κρατήσουν την παραδοσιακή μας ιστορία και τη ζωντάνια ακόμη των χωριών μας.

Κι αυτό θα μπορούσε, εκτός απ' τις καλοκαιρινές μέρες, να συμβεί και κατά τη χειμωνιάτικη περίοδο, όπως συμβαίνει σε διπλανή περιοχή του Μετσόβου.

Βέβαια, μεγάλη ευθύνη γι' αυτό έχουμε όλοι μας και κυρίως η νυν ηγεσία και των τριών Δήμων μας, που πρέπει να ενεργοποιηθεί, να εργαστεί σχολαστικά, να προβάλλει όλη την ομορφιά της περιοχής μας σ' όλους τους Έλληνες και ν' αξιοποιήσει κάθε ζωντανή εικόνα του Ζαγορίου.

Και οι ίδιοι, που μένουμε σε πόλεις όλης της χώρας μας, μπορούμε να δείχνουμε εικόνες και ομορφιές της περιοχής μας, ώστε κάθε καλοκαίρι οι τουρίστες να αυξάνονται και να πολλαπλασιάζονται και η αυτοδιοίκησή μας επί τουρκοκρατίας να διακαιώνεται πλήρως και ν' ανταμοίβεται τελείως.

Συμπέρασμα: Τα ολιγάνθρωπα πλέον χωριά μας δεν μπορούν ν' αποκτήσουν τώρα πολλούς μόνιμους κατοίκους, αλλά πλείστους μόνον επισκέπτες και τουρίστες. Κι αυτό να ευχόμεθα ... κι αυτό να προσπαθούμε σαν προσγειωμένοι και ειλικρινείς σημερινοί ζαγορίσιοι να εφαρμόσουμε, χωρίς όμως να ξεχνούμε, ότι: μόνιμοι κάτοικοι του Ζαγορίου και των χωριών μας ειδικά είναι μόνον αυτοί που μένουν συνεχώς και απ' τον Οκτώβριο ως το Μάιο μήνα, κάθε χρόνο, κι όχι όσοι παρενρίσκονται μόνο απ' το Μάιο ως το τέλος Σεπτεμβρίου συνήθως, που είναι τότε μήνες τουρισμού και κυριακάτικων επισκέψεων.

Και βέβαια να μη μας επηρεάζουν οι απογραφές του τοπικού πληθυσμού μας της τελευταίας δεκαετίας, που γίνονται με σκοπιμότητα και επιτολαιότητα και δεν έχουν ειλικρινή σχέση με την προσγειωμένη και αναγκαία πραγματικότητα, αφού στο χωριό, που μένουν τρεις... δείχνουν και φανερώνουν εκατόν τρεις... και στ' άλλο, που ζουν σαράντα-πέντε... παρουσιάζουν ευθαρσώς κι επιτολαιώς διακόσιους πέντε!!

Ματθαίος Λέκκος

Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ... ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Καθήκοντα και υποχρεώσεις προεστώτων Ζαγορίου

Επί τουρκοκρατίας χρησιμοποιούνταν η λέξη **προεστός** και σήμαινε: ο κοινοτικός άρχων, ο πρόκριτος. Αυτός λοιπόν ο προεστός του Ζαγορίου (γενικός και τοπικός, ή κοινοτικός) **είχε ορισμένα καθήκοντα και συγκεκριμένες υποχρεώσεις**. Κι αυτό ακριβώς θα δούμε σήμερα, στη δεύτερη συνέχεια της μεγάλης και αξέχαστης ιστορίας του Ζαγορίου μας, που καταγράφουμε στα «Δ.Ν.».

Και βέβαια, ας τονίσουμε προκαταβολικά, ότι οι Τούρκοι πολλές φορές προσπάθησαν **να καταργήσουν, ή να υποβαθμίσουν τα προνόμια μας εκείνον τον καιρό**. Όμως, επειδή υπήρχαν και τότε σπουδαίες και θαυμαστές ζαγορίσιες προσωπικότητες στην τοπική μας ηγεσία, κατάφεραν να διατηρήσουν, αλλά και να **καλυτερέψουν τη συμφωνία και τους όρους της αυτοδιοίκησης** του τότε Ζαγορίου.

Κι ο υπέροχος **Ι. Λαμπρίδης**, γράφει γι' αυτό το γεγονός: «*Η ευφυΐα και η τόλμη τούτων συνέτεινε εις την συντήρησιν των προνομίων εις α οφείλει κατά μέγα μέρος το Ζαγόριον και την υπεροχήν του εφ' όλων των άλλων τμημάτων της Ηπείρου...*».

Και να τα ονόματα μερικών **σπουδαίων και σημαντικών Ζαγορίσιων προεστώτων**, που τα αναφέρει και τα καταγράφει η τοπική μας ιστορία: Μιχαήλ Μίσιος, Αλέξιος Μίσιος, Γεώργιος Μίσιος από το Μονοδέντρι. Χριστόδουλος Οικονόμου και Μάνθος Οικονόμου απ' το Κουκούλι. Αλέξιος Παπάζογλου απ' τη Βίτσα. Κι άλλοι απ' το Καπέσοβο και το Βραδέτο. Και βέβαια δεν κατέγραψε λεπτομερειακάς η τοπική μας ιστορία όλα τα ονόματα των προεστώτων του τότε Ζαγορίου. Κι αυτό συμβαίνει... ιστορικά.

Επίσης πρέπει να γνωρίζουμε, ότι τα προνόμια αυτά του Ζαγορίου **ήταν καταγεγραμμένα και σε έγγραφα, εγκεκριμένα κι απ' τον τούρκο αυτοκράτορα της Κωνσταντινούπολης**, βρισκόταν και φυλάσσονταν στο σπίτι του εκάστου Ζαγορίσιου προεστώτα, στα Γιάννενα.

Όμως, όλες αυτές οι γραπτές συμφωνίες **κάηκαν το 1820**, όταν ο Αλή-Πασάς έκαψε και κατέστρεψε τη μισή πόλη των Ιωαννίνων και χάθηκαν έτσι (από τυπικής πλευράς...) ολοσχερώς, αν και ο Πασάς αυτός (καθώς θα δούμε προσεχώς...) **τις ανανέωσε και τις υλοποίησε καλύτερα απ' όλους**, ευθύς αμέσως μετά την τοπική ανάληψη των καθηκόντων του.

Ακόμη να πούμε, ότι **γινόταν αλλαγές σ' αυτή τη συμφωνία**, μεταξύ τουρκικής εξουσίας και του τοπικού ηγέτη του Ζαγορίου (όλα αλλάζουν και εξελίσσονται πολλές φορές στη ζωή...) αφού η συμφωνία αυτή κράτησε σχεδόν 4,5 αιώνες.

Κάθε νέος πασάς, που ερχόταν στα Γιάννενα έβγαζε διαταγή με την οποία **αναγνώριζε τα πολιτικά δικαιώματα των προγόνων μας** ζαγορίσιων και σεβόταν και εκτελούσε όλες τις καταγεγραμμένες υποχρεώσεις των Τούρκων, τοπικών ηγετών.

Και βέβαια μερικές φορές (όπως το ξανάπαμε...) παρουσιάζονταν διαφορές και εμπορές και ο πετυχημένος προεστός του Ζαγορίου στα Γιάννενα **παρενέβαινε και διόρθωνε όσα μπορούσε**.

Ήρθε η ώρα όμως να δούμε **πώς καταγράφει λεπτομερώς και αναλυτικώς τα καθήκο-**

ντα και τις υποχρεώσεις των εκάστοτε Ζαγορίσιων ηγετών (γενικών και τοπικών) για τη σωστή και αποδοτική αυτοδιοίκηση του τόπου μας, επί 438 χρόνια, ο διακεκριμένος και αξέχαστος δάσκαλός μου **Κώστας Λαζαρίδης**, στο αξέχαστο βιβλίο του.

«Ο Γενικός Προεστώτας του Ζαγορίου αποτελούσε το πιο σημαντικό πρόσωπο γύρω απ' την αυτοδιοίκηση του τόπου μας. Ήταν το «κλειδί» στις σχέσεις του κατακτητή με το λαό του Ζαγοριού. Για τούτο αυτός έπρεπε να συγκαταλέγεται ανάμεσα στο πιο ικανούς και φρόνιμους Ζαγορίσιους, καθώς θα σημειωθεί και παρακάτω. Σε πολύ σύντομες γενικές γραμμές τα δικαιώματα και τα καθήκοντά του ήταν:

1. Εκτελούσε χρέη γενικού αντιπροσώπου της περιοχής απέναντι στις Τούρκικες διοικητικές αρχές των Γιαννίνων. Για κάθε ζήτημα, που είχε σχέση με το Ζαγόρι, σ' αυτόν έπρεπε ν' απευθύνονται οι Τούρκικες αρχές.

2. Είχε υποχρέωση να φροντίζει, σε συνεργασία με τους άλλους Ζαγορίσιους, που ήταν στα Γιάννενα, για να τηρούνται με ακρίβεια τα σχετικά προνόμια. Μόλις αντιλαμβάνονταν, έστω και την παραμικρή παραβίασή τους έπρεπε να διαμαρτυρηθεί έγκαιρα και να διορθώσει αποτελεσματικά το θέμα.

3. Σε περίπτωση σημαντικής επείγουσας ανάγκης, συγκαλούσε σε σύσκεψη στα Γιάννενα, όλους τους πρόκριτους του χωριού του Ζαγοριού («Κοινόν των Ζαγορίσιων») και παίρνονταν σχετικές αποφάσεις.

4. Τον καλούσαν οι Τούρκικες αρχές για να συνεννοηθούν μαζί του για τους τακτικούς και έκτακτους φόρους, που ήθελαν να επιβάλλουν οι Τούρκοι στο Ζαγόρι. Ήταν σε χρέος του, αυτούς τους φόρους να τους κατανέμει δίκαια στα χωριά και να καταβάλλεται φροντίδα να μαζεθούν και να παραδίδονται στο Τούρκικο Δημόσιο Ταμείο έγκαιρα στις τακτές προθεσμίες.

5. Δίκαιζε σε συνεργασία και ύστερα από συνεννόηση με τους Ζαγορίσιους που ήταν στα Γιάννενα τις διαφορές που αναφέρονταν ανάμεσα στα διάφορα χωριά και ανάμεσα στους κατοίκους του ίδιου χωριού. Είχε υποχρέωση να φροντίζει για τη δημόσια ασφάλεια του τόπου και γενικά για την πρόοδο του Ζαγοριού.

6. Μαζί με τους Ζαγορίσιους που ήταν στα Γιάννενα (προύχοντες) διαμοίραζε ακριβοδίκαια τους γενικούς φόρους που έφτανε (καθόριζε) η Τούρκικη αρχή για όλο το Ζαγόρι.

7. Φρόντιζε να επιβάλλονται οι ανάλογες τιμωρίες στους Ζαγορίσιους, που παρανομούσαν ή παράβαιναν τις σχετικές διατάξεις, που είχαν σχέση με την αυτοδιοίκηση του Ζαγοριού.

8. Δεν είχε το δικαίωμα, ούτε να δανείζεται, ούτε και να ξοδεύει χρήματα για καμιά υπόθεση του Ζαγοριού, χωρίς να συνεννοείται πρώτα με τους προύχοντες των χωριών του Ζαγοριού.

Β' Ο Προεστός του Ζαγοριού

«Κατά παρόμοιο τρόπο λειτουργούσε και η αυτοδιοίκηση σε κάθε χωριό του Ζαγοριού. «Μερική διοίκηση» τη χαρακτηρίζει ο Λαμπρίδης. Αποτελούσε, μπορούμε να πούμε, την πρωτοβάθμια κλιμάκωση απ' όλη την αυτοδιοίκηση. Η μορφή της ήταν η παρακάτω:

Σε κάθε χωριό έπρεπε να συγκαλείται στο συνηθισμένο τόπο (τις περισσότερες φορές αυτός ήταν τα «χαγιάτια» της εκκλησίας) των συγκεντρώσεων, γενική συνέλευση όλων των κα-

τοίκων του χωριού, στην οποία έπαιρναν μέρος όλοι οι άνδρες. Όχι γυναίκες. Σε αυτές τις συνελεύσεις διάλεγαν και διόριζαν τους δασκάλους, τις δασκάλες, παπάδες, ντραγάτες (αγροφύλακες), τσομπανναριούς, γελαδαραίους, αμίληδες, καθώς και τον προεστότα ή βεκόλη του χωριού, δηλαδή τον αντιπρόσωπο της Κοινότητας. Αυτό το πράγμα, κατά τον Λαμπρίδη, αποτελούσε την «μερική διοίκηση».

Ο προεστότας, ή βεκόλης, ή κοτζάμπας στο κάθε χωριό είχε και αυτός τα παρακάτω δικαιώματα και καθήκοντα στην αρμοδιότητα του χωριού σαν πρωτοβάθμια κλιμάκωση αυτοδιοίκησης:

1. Είχε υποχρέωση να μοιράζει (να ρίχνει) δίκαια, μαζί με άλλα ευπρόληπτα πρόσωπα του χωριού σε κάθε οικογένεια το ανάλογο ποσό από το γενικό, που επιβάλλονταν να πληρώσει όλο το χωριό στο Τούρκικο Δημόσιο για ταχτικούς ή έκτακτους φόρους.

2. Έπρεπε να φροντίζει να εισπράττονται αυτά τα ποσά στο καιρό τους από κάθε οικογένεια και το γενικό ποσό των εισπράξεων να παραδίδει στο Γενικό Βεκόλη του Ζαγοριού στα Γιάννενα για να καταβληθεί κι από κείνον έγκαιρα στο Δημόσιο Τούρκικο Ταμείο.

3. Χρέος του ήταν ακόμη να προβλέπει και να προνοεί για κάθε ανάγκη του χωριού (έλλειψη ντραγάτη, τσομπάνη, δασκαλού, γιατρού κ.λπ.) και να φροντίζει και με τη συνεργασία των άλλων χωριανών για την έγκαιρη και κανονική τακτοποίηση κάθε κοινοτικού ζητήματος.

4. Μονάχα, όταν συνεννοούνταν και με τους άλλους χωριανούς, είχε δικαίωμα να δανείζεται χρήματα σε περίπτωση κοινοτικής ανάγκης.

5. Ακόμα ήταν υποχρεωμένος να δίνει λογαριασμό για τη διαχείρισή του στις γενικές συνελεύσεις του χωριού».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Είδαμε με πόση λεπτομέρεια και σχολαστικότητα, ευθύνη και περιεκτικότητα περιέγραψε στα δύο σημειώματά του, **τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις** του γενικού και τοπικού προεστώτα του Ζαγοριού ο εξαιρετός και σπουδαίος Ζαγορίσιος Κ. Λαζαρίδης.

Έτσι, όσοι είχαν και έχουν την υπομονή και την ευχέρεια να διαβάσουν και μελετήσουν τα γραφόμενά του, **αποκοτούν γνώση κι επίγνωση της τοπικής μας, Ζαγορίσιας ιστορίας** και είναι έτοιμοι να κατανοήσουν, αλλά και να ενημερώσουν όλους τους άλλους, ότι δεν είναι τυχαία η ανάπτυξη του Ζαγοριού επί τουρκοκρατίας και ότι οι πρόγονοί μας πάλεψαν και κούραστηκαν για να 'χουμε εμείς σήμερα ένα **όμορφο, ξακουστό, υπέροχο, πανέμορφο και διακεκριμένο Ζαγόρι** στην Ήπειρο, στην Ελλάδα και σ' όλη την Ευρώπη.

Μόνο, να καταραστούνε τους φασίστες του Χίτλερ, που **μας έκαψαν τόσα χωριά το 1943** και να στερήσαν από τόση ομορφιά και ζωντάνια σε χωριά, που 'ναι δίπλα στο Δίκорφο.

Ευτυχώς το χωριό μας είχε την τύχη **να σωθεί και να 'ναι σήμερα ολόζώντανο** (κυρίως το καλοκαίρι...) αφού έχει σπίτι και εκκλησία απ' το 1772 μ.Χ. ως το 1865.

Υ.Γ. Ο σωστός τίτλος του εξαιρετού βιβλίου του Κ. Λαζαρίδη είναι: «**Συμβολή στην ιστορία του Ζαγοριού**» κι όχι «**Συμμετοχή...**» που ανεγράφη στο προηγούμενο σημειώμα μου.

Ματθαίος Λέκκος

Εκδρομή Δικορφιωτών στα Μετέωρα

Απ' την ηγεσία του Συλλόγου μας αποφασίστηκε (και ανακοινώθηκε στα «Δ.Ν.», όπως είδατε όλοι) ότι θα πραγματοποιηθεί στις 2-4-2000, μια εκδρομή των Δικορφιωτών στα Μετέωρα της Καλαμπάκας και της Θεσσαλίας.

Και πράγματι, αφού οι συμμετέχοντες ξεπέρασαν και τους σαράντα, την Κυριακή το πρωί της 2^{ης} Απριλίου, συγκεντρωθήκαμε όλοι οι εκδρομείς μπροστά στη Νομαρχία της πόλης και ξεκινήσαμε με χαρά και αισιοδοξία για τον προορισμό μας.

Όλοι οι Δικορφιώτες εκείνη τη μέρα **ήταν χαρούμενοι, όλοι χαμογελούσαν και ένιωθαν ευχαριστημένοι και ικανοποιημένοι γι' αυτή τη συμμετοχή τους**, αφού θα έβλεπαν από κοντά κάτι που αξίζει κι έχει αρχαιολογική και θρησκευτική σημασία.

Σε μιάμιση ώρα περίπου φτάσαμε στο πανέμορφο Μέτσοβο και σταματήσαμε σ' ένα μεγάλο καφενείο, που είναι δυο χιλιόμετρα μετά το Μέτσοβο, για να πιούμε τον πρώτο, ή τον δεύτερο καφέ μας. Κι εκεί είδαμε τα βουνά, που ήταν δίπλα να είναι κάτασπρα ακόμη απ' τα χιόνια και να φυσάει ένας κρύος και παγωμένος αέρας.

Όμως όταν ξεπεράσαμε την Κατάρα και πήραμε την κατηφόρα για τη Θεσσαλία, όλα εκεί άλλαξαν. Λιακάδα πολλή και ανοιξιάτικη ζέση ήταν αυτά, που επικρατούσαν σ' αυτό τον τόπο και κατά τις έντεκα φτάσαμε στην Καλαμπάκα και πήραμε κατ' ευθείαν το δρόμο της ανηφόρας για τα Μετέωρα.

Πήγαμε κατ' αρχήν στο πρώτο και μεγαλύτερο Μοναστήρι. Κι από εκεί είδαμε τα έξι μοναστήρια, που υπάρχουν στα οποία όμως μόνο στα τρία υπάρχουν αρκετοί μοναχοί και μάλιστα στο ένα, του Αγίου Στεφάνου, υπάρχουν μόνο γυναίκες. Εκεί μας ξενάγησαν, μας ενημέρωσαν και μας κατατόπισαν εξειδικευμένοι μοναχοί για όλα και χαρήκαμε όταν πληροφορηθήκαμε πως στο ένα από τα τρία που πήγαμε, ότι το έκτισαν με χρήματα δικά τους δυο Γιαννιώτες, επί τουρκοκρατίας.

Κι αφού είδαμε από κοντά το πρώτο και μεγάλο μοναστήρι συγκεντρωθήκαμε όλοι, μπήκαμε στο λεωφορείο μας, και κατεβήκαμε στην αναπτυνόμενη τουριστικά πόλη της Καλαμπάκας για να φάμε το μεσημέρι.

Πράγματι εκεί καθήσαμε παρέες-παρέες και ευχαριστηθήκαμε, αφού φάγαμε ωραία και μά-

λιστα νηστίσιμα φαγητά, αφού ήταν **η Κυριακή της σταυροπροσκυνήσεως** εκείνη τη μέρα. Κι όταν φάγαμε και πήγε η ώρα τρεις, ξεκινήσαμε για την τρίτη Μονή, που έχτισαν οι Γιαννιώτες και τη μονή των γυναικών.

Όταν τελειώσαμε, ύστερα από πλήρη ενημέρωση και κατατοπίση κι από εκεί, η εκδρομή μας ουσιαστικά είχε τελειώσει και μπήκαμε στο λεωφορείο μας και ξεκινήσαμε για την επιστροφή.

Κι όταν φτάσαμε στο Μέτσοβο, μπήκαμε μέσα σ' αυτή την όμορφη και τουριστική κοι-

Ο κακός... ο πεθερός

Θέλω να σας μιλήσω για τον «κακό» μου πεθερό. Πρόκειται για τον πεθερό μου.

Είναι ένας φωνακλάς, γελαστός καλοκάγαθος άνθρωπος, που κάνουμε πολύ καλή παρέα, τις λίγες στιγμές που είμαστε μαζί.

Όταν τον επισκεπτόμαι, κάθε Σαββατοκύριακο, μιας και τις καθημερινές εργαζόμαστε σκληρά και εγώ και ο άντρας μου, ξεκινάμε την κουβέντα με την ένταση της απουσίας.

«*Πού χαθήκατε, δεν με φροντίζετε, ούτε ένα τηλέφωνο κ.λπ...*»

Μετά γαληνεύει κι αρχίζει τα' αστεία. Πριν από αρκετά χρόνια, σε ένα πανηγύρι του πολιούχου της πόλης μας Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης, γιόρταζε και η πεθερά μου (συγχερέθηκε εδώ και τρία χρόνια). Εκείνη την ημέρα τους είχα φέρει «δώρα» μια ξύλινη σκαλιστή πλακέτα που έγραφε «Η πεθερά μου είναι γλυκά και ο πεθερός μου λεβεντιά».

Πραγματικά είναι λεβεντιά. Κάνουμε ωραίες συζητήσεις, σχολιάζουμε γενικώς, ανταλλάσσουμε απόψεις, συμφωνούμε, διαφωνούμε αλλά στο τέλος χωρίζουμε πάντα αγαπημένοι.

Ξέρω ότι μας αγαπάει και τον αγαπάω κι εγώ.

Προχθές, φεύγοντας, μου πέταξε από το μπαλκόνι του τα δύο γαρυφαλά που είχε η ζαρντινιέρα του. Την άνοιξη μου μαζεύει φρέζες και μου τις δίνει για το βάζο μου. Μοσχομυρίζουν, μου δίνει πρώτος το στίγμα της άνοιξης. Είναι συγκινητικό.

Είναι ρομαντικός, ονειροπόλος και αισθηματίας. Του αρέσει πολύ η μουσική. Ακούει τα πάντα, από κλασική έως έντεχνη, δημοτική κ.λπ. Η χαρά του που γράφει στα «Δικορφιωτικά Νέα» είναι μεγάλη και λέει με σημασία: «κάποιος θα με θυμούνται όταν θα πεθάνω».

Εμείς τα παιδιά του, οι νύφες του και τα εγγόνα του, είμαστε περήφανοι γι' αυτόν και εγώ προσωπικά τον ευχαριστώ για ό,τι έχει κάνει για μας. Για το γιο του, για μένα και για τα παιδιά μας.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Άννα, συζ. Σωκράτη, Αργύρη

Αντί επικήδειου

...Ήταν πέντε χρόνων. Όταν βγήκε στο ξάγναντο, σι' αμπέλι στα «Βαρκά» φωνάζοντας: «*Νάσιο! Έλα λω (εδώ)! Σε θέλω, σ' αγαπώ!*...» ...Όμηση παιδική για το σημερινό θάνατό της... ...Κι άλλη λάτρης του χωριού μας και του Ζαγοριού έφυγε!

Θ.Α.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Μάλλιος Σταύρος	10.000 δρχ.
Σακελλαρίου Γιώργος	8.000 δρχ.
Λέκκος Πάυλος	8.000 δρχ.
Σακελλαρίου Λάζαρος	5.000 δρχ.
Λέκκος Αριστείδης	5.000 δρχ.
Οικονόμου Ιωάννης	3.000 δρχ.
Σορβάκου Ελένη	3.000 δρχ.
Λέκκος Τάκης	3.000 δρχ.
Λέκκος Ευγενία	3.000 δρχ.
Κοντογιάννη Αμφοτήρη	2.000 δρχ.
Κοντογιάννης Κων/νος	2.000 δρχ.
Κόλλιας Παναγιώτης	2.000 δρχ.
Κόλλιας Θωμάς	2.000 δρχ.
Γονατά Αλεξάντρα	2.000 δρχ.

Ματθαίος Λέκκος
3-4-2000

Ιερόσυλοι στο Δίκορφο

Προ τριετίας περίπου είχαμε απορέσει και εκπλαγεί όλοι ανεξαιρέτως οι Δικορφιώτες, όταν πληροφορηθήκαμε ότι **εκλάπησαν απ' την ιστορική και αρχαιολογική μας εκκλησία του αγίου Μηνά οι δεκα-πέντε (15) άριστες και πανέμορφες εικόνες** (που ήταν τοποθετημένες, για ασφάλεια, στο γυναικωνίτη και τις ξέραμε όλοι οι χωριανοί...) και τα **ιερά άμφια** (ιστορικής αξίας και αυτά) που χρησιμοποιούσε ο αξέχαστος παπα-Σταύρος και που είχαν προέλευση την ανατολική Ευρώπη.

Και βέβαια μας είχε προβληματίσει πολύ τότε, που **ούτε η κύρια εξώπορτα είχε σπάσει και καταστραφεί, ούτε κάποιο παράθυρο είχε παρβιαστεί και γκρεμιστεί**, για να μπουν μέσα οι απαίσιοι τότε **ιερόσυλοι**. Κι αυτή τη σκέψη και άποψη, μας είχε οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι **ο εισελθών ιερόσυλος** δεν θα ήταν αλβανός, αφού δεν μπήκε για να κλέψει χρήματα (που δεν έλειπαν τότε από την εκκλησία...) αλλά **εγνώριζε τις ιστορικές μας εικόνες και τα ιερά άμφια** και μπήκε για να κλέψει μόνο αυτά... και να τα πωλήσει αναιδώς και προσεχώς!!

Και για όλα αυτά τα τρομερά και απαίσια γεγονότα και συμβάντα... δεν **συνήλθε δυστυχώς ούτε μια φορά, ούτε μια μέρα... η τότε εκκλησιαστική Επιτροπή** (που ήταν άλλη... κι όχι η σημερινή...) για να συζητήσει, να ενημερωθεί λεπτομερώς, να προβληματιστεί και **ν' ανταλλάξει σκέψεις, γνώμες και απόψεις** γι' αυτό το απαίσιο συμβάν και γεγονός!

Δεν ανεζήτησε δε, με υπομονή και επιμονή, τον **αισχρό ιερόσυλο** και κυρίως **δεν κατήγγειλε το φοβερό συμβάν του χωριού μας και δεν ενημέρωσε την αρμόδια Αστυνομία του Ζαγορίου**,

μήπως και βρεθούν **τα δακτυλικά αποτυπώματα του ιερόσυλου** στον άγιο Μηνά και γίνουν κι άλλες ειδικές έρευνες από ειδικευμένο αστυνομικό, που θα μας βοηθούσε. Αλλά και στην ειδική υπηρεσία της Ιεράς Μητροπόλεως μας, και **προσωπικώς στον τοπικό μας Ιεράρχη**, δεν προσέτρεξαν ευθέως και αμέσως, ώστε να έχουμε κάποια σωστή και καλύτερη εξέλιξη κι ώστε να πειστούν οι μελλοντικοί ιερόσυλοι της εκκλησίας μας, ότι **οι Δικορφιώτες δεν εφησυχάζουν, δεν αδιαφορούν και δεν ηρεμούν**, όταν αυτοί μπαίνουν στον ιερό ναό μας και κλέβουν και αφαιρούν ιστορικά αντικείμενα από μέσα του.

Ακόμη, **οι δύο τότε εκκλησιαστικοί επίτροποι** έπρεπε να ενημερώσουν και να προβληματίσουν **τον τότε υπηρετούντα στο Δίκορφο ιερέα** (που δεν υπάρχει πια σ' εμάς, αλλά υπηρετεί αλλού...) ώστε όλοι μαζί και οι τρεις, σαν ένα ανυποχώρητο και υπεύθυνο σώμα, **να δράσουν και να αντιδράσουν ευθαρσώς**, να ξεφωνήσουν και να διαλαλήσουν συνεχώς, ότι **δεν μένουμε χωρίς παράπονα και χωρίς φοβερές ανησυχίες γι' αυτό το ιερό έγκλημα** και την απαίσια ιεροσυλία, που είχαν διαπράξει τον 20^{ον} αιώνα μ.Χ.

Η εκκλησία μας, όπως γνωρίζετε ασφαλώς όλοι, χτίστηκε το 1772, προ της επαναστάσεως του 1821 και κατά τη διάρκεια προφανώς της **αυτοδιοίκησης του Ζαγορίου επί τουρκοκρατίας**, που μας προσέφερε, τοπικά, τόσα πολλά απ' το 1430 ως το 1868. Έγινε όμως και μία άλλη παραβίαση της εκκλησίας μας, **τον προηγούμενο χρόνο του 1999** και ευτυχώς τώρα δεν εκλάπη κάτι το ιστορικό, χωρίς να λείψουν πάλι όλα τα χρήματα, που ήταν στον ναό, αφού **βρέθηκαν την άλλη μέρα μέσα στο Ιερό**, απ' τη σημερινή εκκλησιαστική επιτροπή.

Το μέγα ερώτημα όμως, που παραμένει και τώρα

είναι: Πώς μπήκαν οι σημερινοί ιερόσυλοι, αφού η κυρία είσοδος και κανένα παράθυρο δεν παραβιάστηκαν και λειτουργούν καλά; **Μήπως είχαν κλειδί κλεμμένο στα χέρια τους;** Μήπως εφάρμοσαν μέθοδο άγνωστη μέχρι τώρα, αλλά **τα δακτυλικά τους αποτυπώματα...** θα τους εμφάνιζαν; Πάντως και άμεση ενημέρωση της Αστυνομίας και η κατ' ευθείαν κατατόπιση της Ιεράς Μητροπόλεως μας... **είναι χρέος και καθήκον κάθε υπεύθυνης, ανήσυχης και προβληματισμένης σημερινής εκκλησιαστικής επιτροπής...** πανελληνίως.

Τελειώνοντας, θα καταγράψω δυο λόγια για τις λέξεις: **ιερόσυλος, ιεροσυλία και ιεροσυλώ**, για να γίνει κατανοητός ο σημερινός, ψυχραιμίας τίτλος του σημειώματός μου απ' όλους τους Δικορφιώτες. Το ρήμα **ιεροσυλώ** σημαίνει = κλέβω ιερά αντικείμενα, διαπράττω ιεροσυλία. Το επίθετο **ιερόσυλος** = είναι ο άνθρωπος, που διαπράττει την ιεροσυλία. Και το ουσιαστικό **ιεροσυλία** σημαίνει = κλοπή ιερών αντικειμένων, αθέμιτη πράξη, που προσβάλλει κάτι το ιερόν και σεβάσιμον.

Και με τις σκέψεις μου αυτές και τις απόψεις... έχει ιερό χρέος και καθήκον πλέον **η τότε εκκλησιαστική Επιτροπή, να μας ανακοινώσει τις απόψεις της και τις σκέψεις της, τα συμπεράσματά της και τις τυχόν ευθύνες της και τις ενέργειές της**, που δεν γνωρίζουμε όλοι ως σήμερα και θέλουμε, επιθυμούμε και απαιτούμε ευθαρσώς, να τις ακούσουμε και να τις διαβάσουμε (για πλήρη και παντελή ενημέρωση) στα **«Δικορφιώτικα Νέα»**, που φτάνουν σ' όλη την Ελλάδα και **πρώτος σκοπός και αποστολή τους είναι ν' απασχολούνται και να καταγράφουν τα ύψιστα, μέγιστα και σπουδαία θέματα και προβλήματα του χωριού μας και του Ζαγορίου γενικά.**

Ματθαίος Λέκκος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Απεβίωσε κι ετάφη στον Πειραιά η Αγγελική Παναγιώτου. Στους συγγενείς της εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.
- Στην Αθήνα απεβίωσε και η χωριανή μας Αρτεμισία Ρούντου. Τα συλλυπητήριά μας στους συγγενείς της.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται οικόπεδο στο Δίκορφο Ζαγορίου, 450 m² άρτιο, οικοδομήσιμο, εντός σχεδίου, κληρονομιά Μητσόπουλου Ευάγγελου, κοντά στην πλατεία, στην τιμή των 2.500.000 δραχμών.

**Πληροφορίες: Τηλ.: 01 - 9402489
0945 567304
0945 5655586**

Δωρεές εις μνήμην

- Ο Γεώργιος Σωτηρόπουλος, δικηγόρος και δάσκαλος εκ Κήπων Ζαγορίου, προσέφερε το ποσό των 15.000 δραχμών στην Εκκλησιαστική Επιτροπή του Αγίου Μηνά του χωριού μας, εις μνήμην της θείας του Αρτεμίσιας Ρούντου.
- Επίσης η Ευγενία Χαρισιάδη και η Αλίκη Χαρισιάδη προσέφεραν από 5.000 δραχμές κάθε μία στην Εκκλησιαστική Επιτροπή για τον Αϊ-Γιάννη μας. Όλους τους ευσεβείς και πιστούς χωριανούς του Ζαγορίου τους ευχαριστεί η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Αγίου Μηνά-Δικόρφου.
- Αντί στεφάνου και σε μνήμη της Αγγελικής Παναγιώτου, πρόσφεραν στην εφημερίδα μας: η Νέλλη και ο Σωκράτης Αργύρης 10.000 δρχ. και ο Ν. Γρηγοράτος 10.000 δρχ.
- Με τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από το θάνατο της Ελένης Αργύρη (1-5-97) η οικογένεια Α. Αργύρη, αντί μνημόσυνου, προσφέρει το ποσό των πενήντα χιλιάδων δρχ. για τη διαμόρφωση του χώρου του καμπαριού του Αϊ-Γιάννη

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου θεωρεί χρέος του να ευχαριστήσει όλους τους χωριανούς και φίλους για την προσφορά τους και τη βοήθειά τους στην ανέγερση του καμπαριού του Αϊ-Γιάννη. Τα ποσά που προσφέρθηκαν κατά καιρούς αναλύονται ως εξής:

**Έτος 1997-98: 695.000 δρχ.
Έτος 1998-99: 698.400 δρχ.
Έτος 1999-2000: 245.000 δρχ.
Σύνολο: 1.638.400 δρχ.**

Από το ποσό αυτό, οι 998.840 δραχμές χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του καμπαριού και οι υπόλοιπες 639.560 δραχμές θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπλαση του χώρου του Αϊ-Γιάννη.

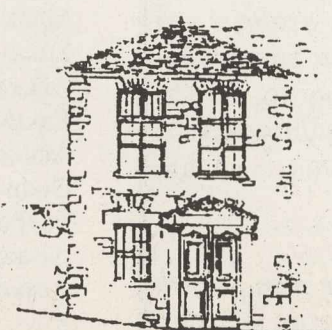
Επίσης, θα θέλαμε να ενημερώσουμε πως υπάρχουν στον ταμεία του Συλλόγου αποδείξεις συγχωριανών, οι οποίοι έδωσαν κατά τις περιόδους αυτές χρήματα και δεν τις έχουν πάρει. Για περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να απευθύνεται στον ταμεία του Συλλόγου μας, κ. Δημήτριο Τσίνη, τηλ. 0651-70040, απογευματινές ώρες.

Το Α.Σ. του Συλλόγου

**Παραδοσιακό
Καφεμαχειρείο**

Δίκορφο Ζαγορίου

**☎(0653) 71-010 - 71925
(0651) 43-340
0945 338147**

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ 4ης ΔΕΣΜΗΣ

πρόοδος

**ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ**

**ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Διεύθυνση: Λυδία Φίλη

Βλαχλείδη 9, Β' όρ. Γρ. 9 Ιωάννινα - Τηλ.: 26004

- Γυμνασίου-Λυκείου όλων των μαθημάτων
- Τμήματα Ιστορίας Γ και Δ Δέσμης
- Έκθεσης όλων των Δεσμών
- Και όλα τα μαθήματα της Δ Δέσμης